Eduskunnan lakivaliokunta
Lav@eduskunta.fi

Viite: Lakivaliokunta ti 2.10.2018 klo 10.45 / U 13/2018 vp jatkokirjelmä / asiantuntijapyyntö

U 13/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (varhaisen vaiheen saneeraus ja toinen mahdollisuus) täydentävä jatkokirjelmä

Aikataulullisesti koko direktiiviehdotuksen osalta on tavoitteena, että siitä saavutettaisiin poliittinen yhteisymmärrys oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa 11.-12.10.2018. Direktiiviehdotuksen III–V lukujen artiklatekstistä saavutettiin osittainen poliittinen yhteisymmärrys oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa 4.6.2018. Trilogineuvottelut parlamentin kanssa alkavat, kun neuvosto on saavuttanut direktiivistä poliittisen yhteisymmärryksen.

Suomen Yrittäjät oli viimeksi eduskunnan lakivaliokunnan kuultavana asiasta 10.2.2017.

Kompromissiehdotus on hyväksyttävissä

Olemme tuoneet aikaisemmassa lausunnossamme esille, että direktiivin yksi merkittävimmistä tavoitteista on saneerauskelpoisten yritysten varhainen pelastaminen. Usein yrittäjä havahtuu taloudelliseen tilanteeseensa liian myöhään, mikä estää liiketoiminnan tervehdyttämisen. Tätä varten esitetään otettavaksi käyttöön varhaisen vaiheen hälytystyökaluja (3 artikla). Tehokas uudelleenjärjestely nostaa perintäasetetta ja perittävien saatavien summaa verrattuna tilanteeseen, jossa velallinen ajautuu maksukyvyttömyyteen. Jos yritys ei kuitenkaan ole saneerauskelpoinen, toissijaisena tavoitteena on tehostettu ja nopea konkurssimenettely.

Toinen esityksen merkittävimmistä tavoitteista on rehellisen yrittäjän uusi mahdollisuus. Jos yrittäjä epäonnistuu liiketoiminnassaan, hänen tulee päästä kohtuullisessa ajassa vapaaksi veloista. Samalla taataan, että yrittäjällä on mahdollisuus jatkaa liiketoimintaa tai aloittaa uusi yritystoiminta epäonnistumisesta huolimatta. Direktiivin esitöissä todetaan, että konkurssin kokeneet yrittäjät onnistuvat liiketoiminnassaan todennäköisemmin toisella kerralla. Kokonaistalouden kannalta onkin järkevää taata kohtuulliset säännöt, joiden puitteissa velallinen saadaan nostettua takaisin yhteiskunnan aktiiviseksi toimijaksi.

Kompromissiehdotus on sisällöltään melko joustava ja antaa jäsenvaltioille harkintavaltaa eri toteuttamisvaihtoehtojen osalta. Ehdotus tukee varhaisen vaiheen saneeraustavoitetta sekä mahdollistaa rehellisen yrittäjän uuden alun tasapainoisella ja hyväksyttävällä tavalla. Koska lopullinen sääntely on jäämässä monin osin jäsenvaltioiden harkintaan, jää yrityksille merkittävien ratkaisujen tekeminen Suomessa direktiivin implementoinnin yhteyteen. Direktiivi edellyttäneen muutoksia ainakin yrityssaneerauslakiin ja velkajärjestelylakiin.

Kotimaisessa keskustelussa on viime vuosina noussut esille näkemys mahdollistaa osakkeenomistajien kannalta pakollinen velkakonversio saneerauksen yhteydessä. Katsomme, että mahdollisuus siirtää yrittäjän osakkeita velkojille tämän tahdosta riippumatta ei tue hakeutumista varhaiseen saneerausmenettelyyn tai tue yrittäjän uutta mahdollisuutta. Esitys on ongelmallinen myös omaisuudensuojan näkökulmasta. Tämän vuoksi emme voi myöskään hyväksyä asiaan liittyviä mahdollisia esityksiä. Pidämmekin tärkeänä, että direktiiviesitys jättää tässä muodossa jäsenmaiden harkintaan sen, otetaanko ylipäätään käyttöön konversio ja jos otetaan, niin miten se toteutetaan.

Olemme selvittäneet, että kotimaisessa lainsäädännössämme ja viranomaiskäytännöissä on esteitä aloittaa uusi yritystoiminta aikaisemman epäonnistumisen jälkeen. Esteet juontuvat esimerkiksi ennakkoperintälaista, palveluntarjoajille asetettavista edellytyksistä luvanvaraisessa toiminnassa ja luottotietolaista. Esteitä koskeva lainsäädäntö ja käytännöt koskevat useita ministeriöitä ja viranomaisia, minkä vuoksi esteet tulisi kartoittaa mahdollisimman kattavasti valtioneuvostossa. Suomen Yrittäjät julkaisee oman keskustelunavauksensa asiasta syksyn aikana.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Tiina Toivonen
lainsäädäntöasioiden päällikkö